กรมทรัพย์สินทางปัญญา เล่มที่ 97 เลขที่ประกาศ 271
กระทรวงพาณิชย์ วันที่ประกาศโฆษณา 7 กรกฎาคม 2568

ประกาศโฆษณาการรับขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์

เลขที่คำขอ 66100321 **วันที่ยื่นคำขอ** 23 มีนาคม 2566

สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ทุเรียนชุมพร หรือ Chumphon Durian หรือ Durian Chumphon

รายการสินค้า ทุเรียน

ผู้ขอขึ้นทะเบียน นายฉัตรกมล มุ่งพยาบาล

ที่อยู่ 9 หมู่ที่ 1 ตำบลพระรักษ์ อำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร 86110

1. คุณภาพ ชื่อเสียง คุณสมบัติหรือคุณลักษณะเฉพาะของสินค้า

คำนิยาม

ทุเรียนชุมพร หรือ Chumphon Durian หรือ Durian Chumphon หมายถึง ทุเรียนพันธุ์หมอนทอง ผลทุเรียนมีทรงกลมรี มีร่องพูหนามชัดเจน เปลือกบาง โคนหนามโต ปลายหนามแหลมคม สีผิวผลเขียว รสชาติหวานมัน เนื้อหนาเนียนละเอียด สีเหลืองอ่อน เส้นใยเหนียวนุ่ม มีกลิ่นหอม กลิ่นไม่ฉุน เมล็ดเล็กและลีบ ปลูกในพื้นที่จังหวัดชุมพร

ลักษณะของสินค้า

(1) สายพันธุ์ทุเรียน : พันธุ์หมอนทอง

(2) ลักษณะทางกายภาพ

- ผล ผลทุเรียนมีทรงกลมรี มีร่องพูหนามชัดเจน เปลือกบาง โคนหนามโต ปลายหนามแหลมคม สีผิวผลเขียว ผิวสัมผัสขั้วสากมือ ขั้วผลใหญ่แข็ง ปลิงป่อง
- เนื้อ เนื้อหนาเนียนละเอียด เส้นใยเหนียวนุ่ม สีเหลืองอ่อน
- รสชาติ หวานมัน
- กลิ่น มีกลิ่นหอม กลิ่นไม่ฉุน
- เมล็ด เมล็ดเล็กและลีบ

2. กระบวนการผลิต

ต้นพันธุ์

ต้นพันธุ์ทุเรียนหมอนทอง ต้องมาจากวิธีการเสียบยอด ทาบกิ่ง หรือเสียบข้าง โดยใช้ต้นตอจากเมล็ดพันธุ์ทุเรียนพื้นเมืองและกิ่งพันธุ์หมอนทองจากในพื้นที่จังหวัดชุมพร โดยมีหลักการคัดเลือกต้นพันธุ์ คือ เป็นต้นพันธุ์ที่มีความแข็งแรง ตรงตามพันธุ์ ปราศจากโรค ระบบรากไม่ขดหรืองอ มีใบหนาและเขียวเข้ม และรูปทรงพุ่มที่ดี

การปลูก

(1) การเตรียมพื้นที่ โดยการไถพรวน ปรับพื้นที่ให้เรียบ ปรับปรุงดินตามความเหมาะสมของพื้นที่ เพื่อให้สะดวกในการวางระบบน้ำและการจัดการแปลงปลูก

(2) กำหนดระยะปลูกประมาณ 8 x 8 ถึง 10 x 10 เมตร หรือตามความเหมาะสมของพื้นที่

(3) ขุดหลุมปลูกขนาดประมาณ 50 x 50 x 50 เซนติเมตร รองก้นหลุมด้วยปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก หรือตามความเหมาะสมของพื้นที่และสภาพดิน

(4) นำต้นพันธุ์ทุเรียนลงปลูก กลบดินลงในหลุม แล้วนำไม้มาปักหลักข้างต้นทุเรียนที่ปลูกแล้ว ผูกเชือกหรือวัสดุอื่น เพื่อป้องกันลมพัดโยก หาวัสดุคลุมโคนต้นเพื่อกักเก็บความชื้นให้กับต้นทุเรียน

การดูแลรักษา

(1) การให้น้ำ ควรมีระบบที่สามารถให้น้ำได้อย่างสม่ำเสมอและปริมาณเพียงพอในช่วงหน้าแล้ง และมีระบบระบายน้ำในช่วงฤดูฝน เช่น สร้างสระเก็บน้ำหรือปลูกใกล้แหล่งน้ำธรรมชาติ ขุดบ่อบาดาล หรือสร้างระบบให้น้ำแบบพ่นฝอย (Sprinkler) บริเวณโคนต้นทุเรียน เป็นต้น ให้น้ำตามพัฒนาการของต้นทุเรียน เพื่อการเจริญเติบโตที่ดีและต่อเนื่อง โดยในพื้นที่ที่มีฝนตกหนัก ควรทำทางระบายน้ำและตรวจดูบริเวณหลุมปลูก หากดินยุบตัวเป็นแอ่งมีน้ำขังต้องพูนดินเพิ่ม หรือช่วงฤดูแล้งควรใช้วัสดุคลุมดินเพื่อช่วยรักษาความชื้นในดิน

(2) การใส่ปุ๋ย ก่อนใส่ปุ๋ยต้องกำจัดวัชพืช และรดน้ำตามทุกครั้ง โดยระยะก่อนให้ผลผลิต ใส่ปุ๋ยอย่างน้อย 2 ครั้งต่อปี และระยะให้ผลผลิตแล้วใส่ปุ๋ยอย่างน้อย 3 ครั้งต่อปี บริเวณใต้ทรงพุ่มโดยรอบ ประเภทของปุ๋ยและปริมาณขึ้นอยู่กับพัฒนาการของต้นทุเรียน

การเก็บเกี่ยว

(1) อายุการเก็บเกี่ยวที่เหมาะสม สามารถพิจารณาได้ 2 วิธี ได้แก่

(1.1) วิธีการนับจำนวนวันหลังจากดอกบาน ต้องไม่น้อยกว่า 110 วัน

(1.2) วิธีการสังเกตจากลักษณะภายนอกควบคู่กับวิธีการนับจำนวนวันหลังจากดอกบาน ได้แก่ ก้านผลแข็งและสาก ปลายหนามแห้ง มีรอยแยกระหว่างพู และเมื่อเคาะเปลือกมีเสียงหลวม

(2) วิธีการเก็บเกี่ยว ใช้อุปกรณ์ที่คมและสะอาด ตัดบริเวณเหนือปลิงก้านผล และนำผลทุเรียนลงมาอย่างระมัดระวัง ไม่ให้ผลทุเรียนตกกระแทก เสียหาย เช่น การโยนผลทุเรียนลงมาด้านล่าง โดยใช้กระสอบป่านสะบัดรับผลทุเรียน และการใช้เชือกโรย เป็นต้น แล้วนำผลทุเรียนมาวางบนวัสดุรองรับ ไม่วางบนพื้นดิน จากนั้นทำความสะอาด คัดคุณภาพ และคัดขนาด โดยแยกทุเรียนที่ตกหล่นพื้นดิน ขั้วผลหัก หรือมีตำหนิจากโรคและแมลงไว้ต่างหาก

(3) การเก็บรักษาและการขนย้าย ขนย้ายทุเรียนไปไว้ในสถานที่คัดแยกในที่ร่ม วางเรียงบนอุปกรณ์ที่เหมาะสมและสะอาด อุปกรณ์ที่ใช้ในการขนย้ายต้องสามารถป้องกันทุเรียนจากการกระทบกระแทกได้

การบรรจุหีบห่อ

(1) รายละเอียดบนฉลาก หรือบรรจุภัณฑ์ ให้ประกอบด้วยคำว่า “ทุเรียนชุมพร” หรือ “Chumphon Durian” หรือ “Durian Chumphon”

(2) ให้ระบุชื่อผู้ผลิตหรือผู้ประกอบการค้า สถานที่ผลิตหรือจัดจำหน่าย วันที่เก็บเกี่ยวหรือบรรจุ รวมถึงข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น วิธีการเก็บรักษา วันที่ควรบริโภค เป็นต้น เพื่อให้เป็นประโยชน์ต่อผู้บริโภค และสามารถตรวจสอบย้อนกลับได้

3. ความสัมพันธ์ระหว่างสินค้ากับแหล่งภูมิศาสตร์

ลักษณะภูมิประเทศ

จังหวัดชุมพรตั้งอยู่ทางตอนบนสุดของภาคใต้ บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก สภาพภูมิประเทศโดยทั่วไปมีลักษณะยาวและแคบแบ่งออกเป็น 3 ลักษณะใหญ่ ได้แก่ ทางทิศตะวันตกมีลักษณะเป็นที่สูง มีเทือกเขาภูเก็ต และเทือกเขาตะนาวศรีเป็นแนวกั้นเขตแดนธรรมชาติ บริเวณตอนกลางเป็นที่ราบลุ่มอุดมสมบูรณ์ ซึ่งเป็นเขตเกษตรกรรมที่สำคัญของจังหวัด และพื้นที่ทางทิศตะวันออกของจังหวัด มีลักษณะเป็นที่ราบตามแนวชายฝั่งทะเลของอ่าวไทย ลักษณะชายหาดของจังหวัดชุมพรค่อนข้างเรียบมีความโค้งเว้าน้อย โดยชายฝั่งทะเลมีความยาวถึง 222 กิโลเมตร และความกว้างของจังหวัดโดยเฉลี่ยประมาณ 36 กิโลเมตร มีแม่น้ำสายหลัก จำนวน 5 สาย ไหลผ่านจากเทือกเขาตะนาวศรี ได้แก่ แม่น้ำท่าแซะ แม่น้ำชุมพร แม่น้ำสวี แม่น้ำหลังสวนซึ่งไหลมาจากต้นน้ำพะโต๊ะ และแม่น้ำละแม ไหลจากทิศตะวันตกไปทิศตะวันออกลงสู่ทะเลอ่าวไทย

ลักษณะภูมิอากาศ

จังหวัดชุมพร เป็นจังหวัดที่อยู่ใกล้เขตชายฝั่งทะเลจึงได้รับอิทธิพลจากลมทะเลและอิทธิพลลมมรสุมที่พัดผ่านประจำ ได้แก่ มรสุมตะวันออกเฉียงใต้ซึ่งพัดผ่านมหาสมุทรอินเดีย จึงพาเอาไอน้ำและความชุ่มชื้นมายังจังหวัดชุมพรระหว่างกลางเดือนพฤษภาคม ถึง กลางเดือนตุลาคม ทำให้มีฝนตกชุกทั่วไป โดยเฉพาะด้านตะวันตกซึ่งเป็นพื้นที่ปลูกทุเรียนจะมีปริมาณน้ำฝนมากกว่าพื้นที่ราบชายฝั่งทะเลด้านตะวันออก และยังมีอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือหรือฤดูหนาว ซึ่งเป็นลมเย็นและแห้งจากประเทศจีนพัดปกคลุมประเทศไทยระหว่างกลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ ทำให้จังหวัดชุมพรมีอากาศเย็นลง และมีฝนตกชุกต่อเนื่องอีกระยะหนึ่งโดยเฉพาะเดือนตุลาคมถึงเดือนพฤศจิกายน ซึ่งจากลักษณะภูมิอากาศทำให้พื้นที่มีปริมาณน้ำฝนอยู่ในเกณฑ์ที่ดี มีปริมาณน้ำคุณภาพเพียงพอต่อความต้องการของทุเรียน

จากลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศดังกล่าว ทำให้พื้นที่จังหวัดชุมพรมีดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ มีธาตุอาหารหลักที่จำเป็น ระบายน้ำได้ดี และสภาพภูมิอากาศที่เหมาะสม ทั้งอุณหภูมิ ปริมาณน้ำฝน และแหล่งน้ำคุณภาพ เหมาะสมต่อการพัฒนาการของทุเรียนทุกระยะ ทำให้ต้นพันธุ์แข็งแรง ไม่อ่อนไหวต่อสภาพอากาศ ประกอบกับองค์ความรู้ในการผลิตทุเรียนคุณภาพของเกษตรกรในพื้นที่ ทำให้ทุเรียนมีคุณภาพ รสชาติดี มีความโดดเด่น และรสชาติหวานมัน

ประวัติความเป็นมา

การปลูกทุเรียนจังหวัดชุมพรเริ่มมีการค้นพบประมาณปี พ.ศ. 2480 โดยเริ่มปลูกที่ ตำบลบ้านนา อำเภอเมืองชุมพร ตำบลตะโก อำเภอทุ่งตะโก ตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว และอำเภอหลังสวน โดยระยะแรกได้ขยายพันธุ์โดยวิธีปักชำกิ่งจากต้นแม่ ในระยะแรกทุเรียนที่นำมาปลูกส่วนใหญ่ จะเป็นกลุ่มเบญจพรรณ

ซึ่งมีทุเรียนพันธุ์หมอนทองเพียงไม่กี่ต้น แต่ด้วยลักษณะเด่นของทุเรียนพันธุ์หมอนทอง ทำให้เป็นที่นิยม และมีการขยายการปลูกมากขึ้น ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2500 เป็นต้นมา โดยเปลี่ยนวิธีการขยายพันธุ์มาเป็นวิธีการทาบกิ่ง และการเสียบยอดจากกิ่งหรือยอดพันธุ์หมอนทอง เพื่อให้ได้ลักษณะตรงตามพันธุ์ นำไปสู่การผลิตเชิงการค้า และเป็นที่รู้จักของผู้บริโภค นับเป็นของดีจังหวัดชุมพรที่เป็นที่ต้องการของผู้บริโภคทั้งในและต่างประเทศ และสร้างชื่อเสียงให้จังหวัดชุมพร มีการจัดงานประจำปี "วันทุเรียนชุมพร" เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ทุเรียนชุมพร และส่งเสริมสินค้าทุเรียนหมอนทองให้เป็นที่รู้จักแพร่หลายทั้งในและต่างจังหวัด และยังมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อช่องทางต่าง ๆ ไปทั่วประเทศ

4. ขอบเขตที่ตั้งแหล่งภูมิศาสตร์

ขอบเขตพื้นที่การปลูก ทุเรียนชุมพร ครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมดของจังหวัดชุมพร รายละเอียดตามแผนที่

5. การพิสูจน์แหล่งกำเนิด

(1) ทุเรียนชุมพร ต้องผลิตในเขตพื้นที่ที่กำหนด และตามกระบวนการผลิตข้างต้น

(2) กระบวนการผลิตจะต้องผ่านการควบคุมตรวจสอบ คือ มีการขึ้นทะเบียนสมาชิกผู้ผลิตและผู้ประกอบการค้า ทุเรียนชุมพร รวมทั้งต้องมีเอกสารกำกับเพื่อการตรวจสอบย้อนกลับได้

6. เงื่อนไขที่นายทะเบียนกำหนดตามมาตรา 15

(1) ให้มีการจัดทำทะเบียนสมาชิกผู้ผลิตและผู้ประกอบการค้าที่ใช้สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ทุเรียนชุมพร

(2) ผู้ขอขึ้นทะเบียนสมาชิกผู้ผลิต และผู้ประกอบการค้า จะต้องปฏิบัติตามคู่มือการปฏิบัติงานสำหรับสมาชิกผู้ขอใช้สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ทุเรียนชุมพร และดำเนินการตามแผนการควบคุมตรวจสอบทั้งกระบวนการผลิตในระดับผู้ผลิต และระดับจังหวัด

แผนที่แสดงแหล่งภูมิศาสตร์

ทุเรียนชุมพร

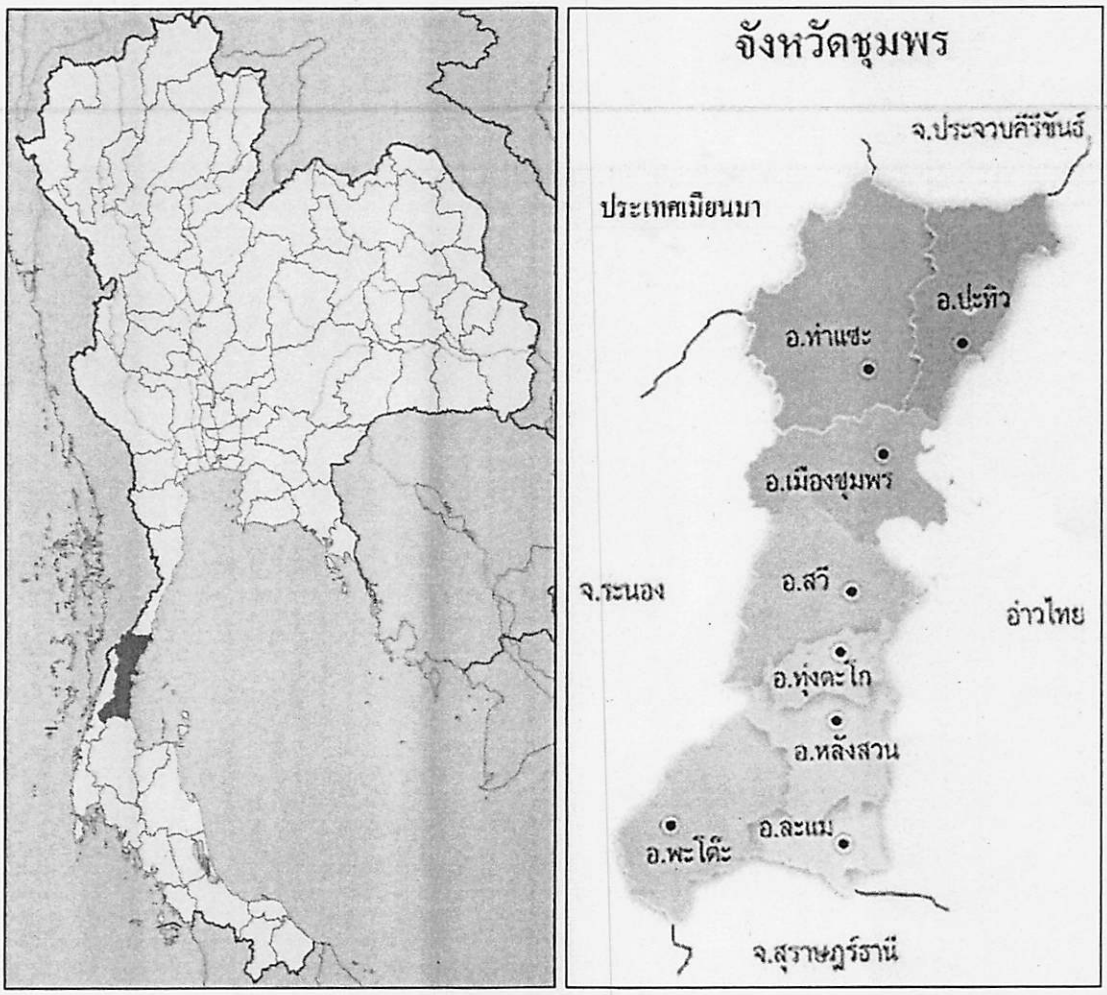

ขอบเขตพื้นที่การปลูก ทุเรียนชุมพร ครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมดของจังหวัดชุมพร